

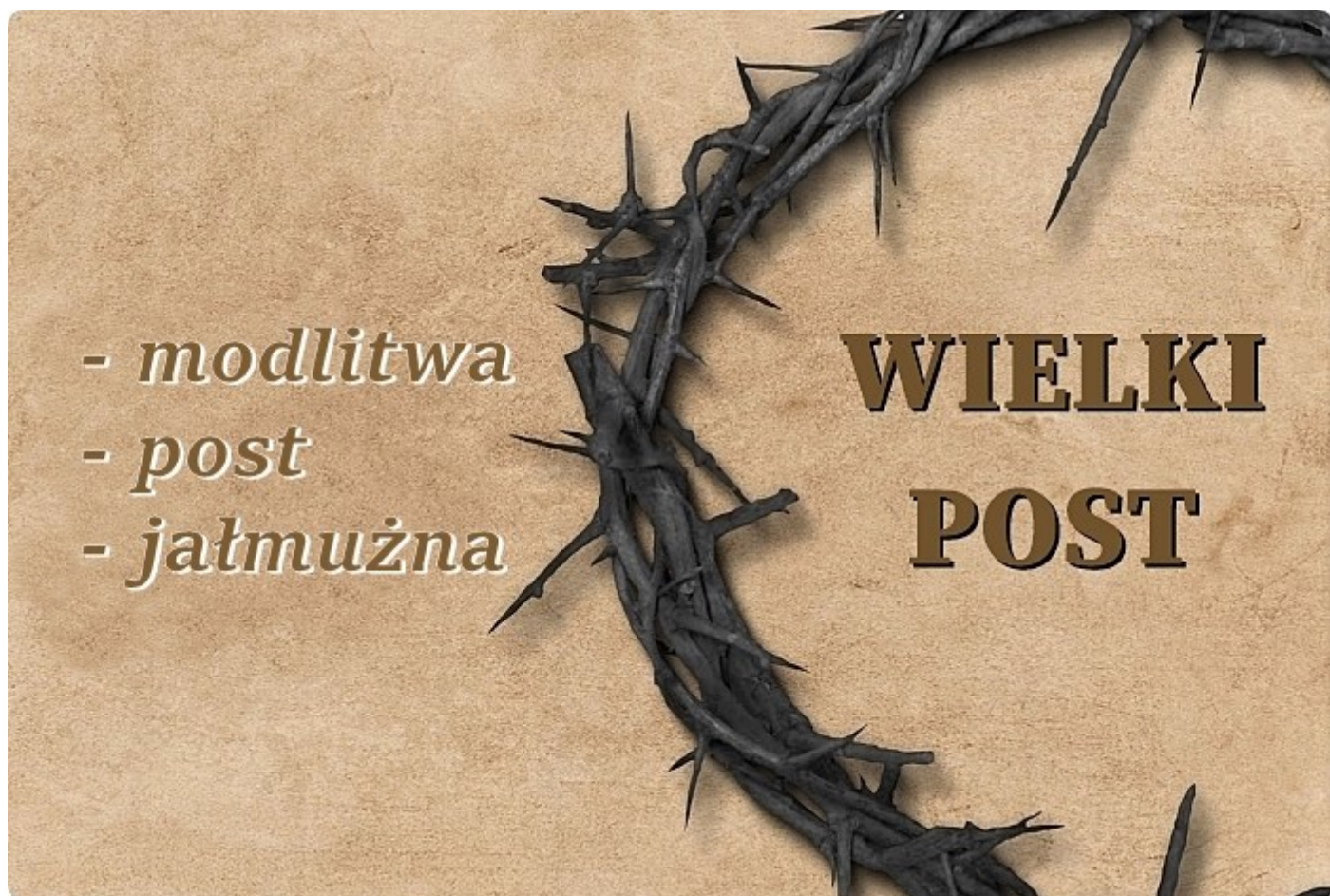

G A Z E T K A

DLA

W S Z Y S T K I C H

Nr 3(185) MARZEC 2024

Serdecznie zapraszamy na nabożeństwa wielkopostne

Droga Krzyżowa w każdy piątek

dla dorosłych o godz. 9⁰⁰ ze Mszą Świętą,

dla dzieci o godz. 17⁰⁰,

dla dorosłych o godz. 17³⁰ i 19⁰⁰

Gorzkie żale w każdą niedzielę o godz. 18⁰⁰

Rekolekcje parafialne

od 10 do 13 marca

PAPIEŻ FRANCISZEK MÓWI DO NAS

Kościół potrzebuje apostołskiego zaangażowania świeckich

*Cykl katechez poświęconych pasji ewangelizacyjnej,
czyli gorliwości apostołskiej*

Drodzy bracia i siostry,
dzień dobry!

Kontynuujemy katechezy na temat pasji ewangelizacyjnej, nie tylko ewangelizowania, ale wręcz pasji ewangelizowania w szkole Soboru Watykańskiego II. Spróbujmy lepiej zrozumieć, co to znaczy dzisiaj być „apostołami”. Słowo „apostół” przywodzi nam na myśl grupę dwunastu uczniów wybranych przez Jezusa. Czasami nazywamy „apostołami” niektórych świętych, a ogólniej biskupów – są apostołami, ponieważ idą w imię Jezusa. Ale czy sobie uświadamiamy, że bycie apostołem dotyczy każdego chrześcijanina? Czy jesteśmy świadomi, że dotyczy także każdego z nas? Rzeczywiście, jesteśmy powołani do bycia apostołami w Kościele, który wyznajemy w Credo jako apostołski.

Co zatem znaczy być apostołami? Oznacza to bycie posłanym na misję. Wzorcowym i fundamentalnym jest wydarzenie, w którym Zmartwychwstały Chrystus posyła swoich apostołów w świat, przekazując im moc, którą sam otrzymał od Ojca i udzielając im swojego Ducha. Czytamy w Ewangelii św. Jana: „Jezus znowu rzekł do nich: «Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam». Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: «Weźmijcie Ducha Świętego!»” (20, 21-22).

Innym zasadniczym aspektem bycia apostołem jest powołanie, czyli wezwanie. Tak było od początku, kiedy Pan Jezus „przywołał do siebie tych, których sam chciał, a oni przyszli do Niego” (Mk 3, 13). Ustanowił ich jako grupę, nadając im tytuł „apostołów”, aby z Nim byli i żeby ich posłać na misję (por. Mk 3, 14; Mt 10, 1-42). Św. Paweł w swoich listach przedstawia siebie w następujący sposób: „Paweł, powołany na apostoła” (1 Kor 1, 1) i ponownie: „Paweł, sługa Chrystusa Jezusa, z powołania apostoła – czyli posłany – przeznaczony do głoszenia Ewangelii Bożej” (Rz 1, 1). I podkreśla, że jest „apostołem nie z ludzkiego ustanowienia czy zlecenia, lecz z ustanowienia Jezusa Chrystusa i Boga Ojca, który Go wskrzesił z martwych” (Ga 1, 1); Bóg powołał go z łona matki, aby głosił Ewangelię wśród pogan (por. Ga 1, 15-16).

Doświadczenie Dwunastu Apostołów i świadectwo Pawłowe stanowią wyzwanie także dla nas dzisiaj. Zapraszają nas do zweryfikowania naszych postaw, naszych wyborów, naszych decyzji w oparciu o te stałe punkty: wszystko zależy od bezinteresownego powołania Boga; Bóg wybiera nas nawet do posług, które czasem wydają się przekraczać nasze możliwości lub nie odpowiadają naszym oczekiwaniom; na powołanie otrzymane jako

bezinteresowny dar trzeba odpowiedzieć bezinteresownie

Sobór mówi: „Powołanie chrześcijańskie ze swej natury jest [...] również powołaniem do apostołstwa” (Dekret *Apostolicam actuositatem* [AA], 2). Jest to powołanie wspólne, tak jak „wspólna jest godność członków wynikająca z ich odrodzenia w Chrystusie, wspólna łaska synów, wspólne powołanie do doskonałości; jedno zbawienie, jedna nadzieja i niepodzielna miłość” (Konstytucja *Lumen Gentium* [LG], 32).

Jest to powołanie, które dotyczy zarówno tych, którzy przyjęli sakrament święceń, osób konsekrowanych, jak i każdego wiernego świeckiego, mężczyzny czy kobiety. Jest to powołanie skierowane do wszystkich, jest to skarb, który otrzymałeś wraz z twoim powołaniem chrześcijańskim, i musisz obdarzać nim innych, a dynamika powołania jest dynamiką życia. I jest to powołanie, które uzdalnia do aktywnego i twórczego wypełniania zadania apostołskiego w Kościele, w którym „istnieje różnorodność posługiwania, ale jedność misji. Apostołom i ich następcom zostało powierzone przez Chrystusa zadanie nauczania, uświęcania i kierowania w Jego imieniu i Jego mocą. Ludzie świeccy, mający uczestnictwo w funkcji kapłańskiej, prorockiej i kró-

lewskiej Chrystusa, wypełniają natomiast swe zadania w posłannictwie całego ludu Bożego w Kościele i w świecie” (AA, 2).

W tych ramach, jak Sobór rozumie współpracę świeckich z hierarchią? Czy jest to jedynie strategiczne dostosowanie się do nowo pojawiających się sytuacji? Bynajmniej, jest coś więcej, co wykracza poza okoliczności danej chwili i zachowuje właściwą sobie wartość także dla nas. Kościół jest taki – ustanowiony jako apostołski.

W ramach jedności misji różnorodność charyzmatów i posług nie może prowadzić do powstania w ciele kościelnym kategorii uprzywilejowanych. Nie ma tutaj jakiegś promocji, nie mamy do czynienia z awansem. A kiedy pojmujesz życie chrześcijańskie jako awans, gdzie ten który jest wyżej rządzi innymi, bo udało mu się wspiąć – to nie jest chrześcijaństwo, to jest czyste pogaństwo! Powołanie chrześcijańskie, to nie jest awans, żeby iść w górę. Nie, to coś innego, to coś wspaniałego. Chociaż „niektórzy z woli Chrystusa ustanowieni są na ważniejszym miejscu, może nauczycielami, szafarzami tajemnic i pasterzami dla innych, to jednak co do godności i wspólnego wszystkim działania na rzecz budowania Ciała Chrystusa, panuje wśród wszystkich prawdziwa równość” (LG, 32). Kto ma większą godność w Kościele? Biskup, ksiądz? Nie, wszyscy jesteśmy chrześcijanami powołanymi do służenia innym. Kto jest ważniejszy w Kościele – siostra, czy

zwykła osoba ochrzczona, dziecko, biskup? Wszyscy jesteśmy chrześcijanami w służbie innym. Kto jest ważniejszy w Kościele, zakonnica, zwykły człowiek, dziecko, biskup? Wszyscy jesteśmy równi, a kiedy jedna strona uważa się za ważniejszą od innych i trochę zadziera nosa, to jest w błędzie. To nie jest powołanie Jezusa. Powołanie, które daje Jezus, wszystkim także i tym którzy zdają się być na najwyższych stanowiskach jest służba. Trzeba służyć innym, uniażaj się. Jeśli znajdziesz kogoś, kto ma najwyższe stanowisko w Kościele i widzisz, że jest próżny, módl się za niego, bo nie zrozumiał, czym jest Boże powołanie. Powołanie od Boga jest chrześcijańskie. Powołaniem Bożym jest oddawanie czci Ojcu, umiłowanie wspólnoty i służba: to jest powołanie apostołów, to oznacza świadectwo apostołów.

Kwestia równości w godności każe nam przemyśleć wiele aspektów naszych relacji, które mają decydujące znaczenie dla ewangelizacji. Na przykład, czy

jesteśmy świadomi, że naszymi słowami możemy ranić godność osób, niszcząc w ten sposób relacje w obrębie Kościoła? Czy starając się prowadzić dialog ze światem, potrafimy również prowadzić dialog między sobą jako wierzący, czy to w parafii czy też jeden z drugim? Czy jeden obmawia drugiego, aby wspiąć się wyżej w karierze? Czy potrafimy słuchać, aby zrozumieć racje drugiej osoby, czy też narzucamy się, może nawet za pomocą aksamitnych słów? Słuchanie, uniesienie się, służenie innym: to jest służba, to jest bycie chrześcijaninem, to jest bycie apostołem.

Drodzy bracia i siostry, nie bójmy się zadawać sobie tych pytań – unikajmy próżności, próżności stanowisk. Te słowa mogą nam pomóc w zweryfikowaniu sposobu przeżywania naszego powołania chrzcielnego, naszego sposobu bycia apostołami w Kościele apostołskim, służącym innym osobom.

Dziękuję.

Watykan, 15 marca 2023

POWRÓT DO KORZENI

Chociaż współcześnie większość wierzących w Polsce stanowią osoby ochrzczone w wieku niemowlęcym, to jednak wciąż jest praktykowana, nawet we Wrocławiu, celebrowanie tego sakramentu wobec osób dorosłych. Jednakże mimo faktu, że nasz chrzest miał miejsce w okresie, którego zapewne nie pamiętamy, to mimo wszystko warto cofnąć się do tamtego momentu i obchodzić kolejne rocznice włączenia we wspólnotę Kościoła, przy okazji wyrażając wdzięczność wobec rodziny za ten niesamowity dar.

Chrzest jest pierwszym spośród sakramentów, bramą do kolejnych, bywają nawet przypadki unieważnienia pozostałych, ze względu na brak tego najważniejszego. Oczywiście znane są powszechnie stwierdzenia o obmyciu z grzechu pierworodnego, bądź też utwierdzenie w synostwie Bożym. Gdzie jednak kuleje nasze rozumienie owego obrzędu? Zatracony został wymiar katechezy i misji, gdyż niejako przenosi się go na późniejsze lata, co w konsekwencji gdzieś ginie, bądź też nie do końca poświęca się temu uwagę.

Przy włączaniu osoby dorosłej przez chrzest, wymaga się odpowiedniego przygotowania, do zrozumienia misterium wiary i zobowiązania ja-

kie ze sobą niesie ta tajemnica. Jest to długi okres katechumenatu wypełniony nauczaniem i konkretnym przygotowaniem, ukazaniem służebnego aspektu do jakiego wezwany jest każdy chrześcijanin.

W przypadku dzieci przenosi się to na lata szkolne w ramach lekcji religii lub przygotowań do Pierwszej Komunii. Jednak pierwotny Kościół bardzo rzadko praktykował możliwość udzielenia sakramentu odnośnie do niemowląt. Podobnie zresztą z wymiarem posłannictwa, gdzie trzeba wyraźnie stwierdzić, iż charakter misyjny wierzących został w pewien sposób utracony, co zresztą podkreślał już św. Paweł VI w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku.

Wspominanie swojego własnego chrztu powinno więc być motywacją, aby jeszcze ściślej zagłębić się w te aspekty. One są powszechne dla wierzących oraz obowiązują każdego. Jednak niech w nikim nie rodzi się myśl, że to jakiś niechciany prezent! To ogromny dar – być wezwanym do miłości i to na trzy sposoby – miłości Boga, która ożywia, do miłości siebie i bliźniego. Realizacja miłowania swojego „ja” wyraża się w samodzielnej katechezie, rozwoju i poznaniu nauki wiary, która jest nieodłącznym elementem życia duchowego. Natomiast posłannictwo misyjne, to taka miłość do bliźniego, iż pragnie się, aby i on poznał Źródło tej miłości – Chrystusa. Jest to również jeszcze coś więcej, gdyż każdy chrzest jest radością całej wspólnoty, która zyskuje kolejnego członka rodziny.

Trwając w Wielkim Poście, zachęcam do pogłębienia tajemnicy sakramentu chrztu, ponieważ ten okres czterdziestu dni prowadzi także do zrozumienia liturgii chrzcielnej w celebracji Wigilii Paschalnej.

Alumn Krzysztof Niemczyk

Warto przeczytać:

1. Mk 1, 9-11; Mt 3,13-17; Łk 3,21-22; J 1, 1-34
2. *Katechizm Kościoła Katolickiego* 1213-1284
3. J. Ratzinger, *Jezus z Nazaretu. Od chrztu w Jordanie do przemiana*
4. J. Ratzinger, *Uczniowie Pana*

KOLEKTA

Obrzędy wstępne kończy kolekta, czyli pierwsza z trzech modlitw celebransa, które tworzą tak zwany „formularz mszalny” związany z danym obchodem liturgicznym.

Kapłan wzywa wszystkich do modlitwy słowami: „Módlmy się”. Po tych słowach „wszyscy razem z kapłanem zachowują chwilę milczenia, aby sobie uświadomić, że stoją w obliczu Boga i wyrazić w sercu swoje prośby” (OWMR, 54). Każdy z nas w sercu może w tym momencie wypowiedzieć intencję, z którą przyszedł na Eucharystię. Nie musi być ona tą, która podaje kapłan. Często zapominamy, że każdy uczestnik liturgii może ofiarować za kogoś przeżytego przez siebie Mszę Świętą. Może np. modlić za zmarłego, prosić o zdrowie dla siebie lub kogoś innego, dziękować za zdany egzamin.

Nazwa tej modlitwy wywodzi się z łaciny, od czasownika *colligare* – zbierać. Jest to zatem taka modlitwa, w której ksiądz zbiera intencje wszystkich obecnych i przedstawia je Bogu.

Kolekty mają podobną budowę. Zaczynają się od wskazania adresata modlitwy: „Boże”, „Wiekuiesty Boże”, „Wszchemogący Boże” itp. Jest to tzw. anakleza (od greckiego *anakalein* – wołać, przywoływać). Następnie następuje anamneza (od greckiego *anamnesis* – przypomnienie), czyli wspomnienie dzieł Bożych (np. w 3 niedzielę Wielkiego Postu: „źródło wszelkiego miłosierdzia i dobroci”). Jest to też argument

za tym, aby potem móc przedstawić Bogu swoje prośby. Wychwalanie Boga płynnie przechodzi więc w prośbę, z którą się do Niego zwracamy. Prawie zawsze w kolekcie modlimy się o zbawienie, choć jest to wyrażane na wiele różnych sposobów. Modlimy się w taki sposób, ponieważ Bóg doskonale wie, czego naprawdę potrzebujemy. On okaże nam swoje zbawienie w sposób, jakiego będziemy w danym momencie potrzebowali. Możemy doświadczyć zbawienia przez wyjście z choroby, poradzenie sobie z trudną relacją, zwycięstwo w walce z grzechem, większą miłość do rodziców, małżonka, wyzwolenie z lęków czy otwarcie oczu na potrzeby innych. W 3 niedzielę Wielkiego Postu prosimy: „podźwignij nas w swoim miłosierdziu”.

Kolekta kończy się doksologią, czyli modlitwą uwielbienia Boga w Trójcy Świętej, np. „Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg przez wszystkie wieki wieków”.

Odmawianiu kolekty towarzyszy gest wzniesionych rąk kapłana.

„Lud, przyłączając się do modlitwy, przez akłamację *Amen* uznaje modlitwę za swo-

ją” (OWMR, 54). Można inaczej powiedzieć: „Niech tak się stanie, Panie” (Jr 11, 5), „Niech się stanie! Niech tak Pan uczyni” (Jr 28, 6). Pamiętam jak na jednych rekolekcjach kapłan po odpowiedzi *Amen* zapytał: na co się zgodziliście? Mało kto potrafił przywołać treść prośby wypowiedzianej w kolekcie. Od tej pory staram się uważnie wsłuchać w treść modlitwy, aby świadomie wypowiedzieć *Amen* – niech się tak stanie.

Obrzędy wstępne zmierzają ku temu, aby zgromadzeni wierni połączyli się we wspólnotę i przygotowali się do odpowiedniego słuchania słowa Bożego i godnego sprawowania Eucharystii. Zmierzają do uświadomienia, że gromadzący się na sprawowanie Eucharystii nie są przypadkową grupą. Wierni gromadzą się wokół Chrystusa. Budowaniu takiej świadomości służy śpiew na wejście, wzajemne pojednanie. Świadomość obecności Jezusa prowadzi zgromadzonych do akłamacji działającego Chrystusa poprzez *Kyrie* i *Gloria*, a także przedłożenia Bogu przez Chrystusa prośb w kolekcie.

Grzegorz Kowalewski

KOLEKTA

Boże, źródło wszelkiego miłosierdzia i dobroci, Ty nam wskazałeś jako lekarstwo na grzechy post, modlitwę i jałmużnę, † przyjmij nasze pokorne przyznanie się do przewinień, które obciążają nasze sumienia, * i podźwignij nas w swoim miłosierdziu. Przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Twojego Syna, † który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, * Bóg, przez wszystkie wieki wieków.

OBYWATELE ZSRR A III RZESZA

Szacuje się, że po ataku III Rzeszy na ZSRR ok. miliona obywateli radzieckich przeszło na stronę agresora. Widzieli w tym szansę na pokonanie Stalina i zakończenie komunistycznego koszmaru w ich kraju.

Rosjanie

Najbardziej znaną postacią był gen. Andrij Własow. Początkowo w Armii Czerwonej bronił przed Niemcami Lwowa, Kijowa i Moskwy. Za zasługi wojenne dwukrotnie był odznaczony Orderem Lenina. W 1942 r. został dowódcą armii, która miała odblokować Leningrad. Został jednak okrążony przez przeciwnika i dostał się do niewoli. Tam napisał „Otwarty list”, w którym zasugerował utworzenie armii rosyjskiej walczącej u boku Wehrmachtu. Następnie wraz z innymi byłymi wyższymi oficerami radzieckimi, będącymi jak i on w niewoli, podpisał tzw. „Deklarację Smoleńską”, głoszącą konieczność walki ze stalinizmem w celu zbudowania nowej Rosji. W tym celu miała powstać Rosyjska Armia Wyzwoleńcza (ROA). Ideę tę popierała część generalicji niemieckiej, ale Hitler był nieufny. Własow do jesieni 1944 był bezczynny i przebywał w areszcie domowym, ale ROA formowała się, żołnierze walczyli i podlegali dowództwu niemieckiemu. W końcu doszło do spotkania z Himmlerem. W jego wyniku Niemcy wyrazili zgodę na powołanie Komitetu Wyzwolenia Narodów Rosji (KONR), jako organu politycznego, opublikowanie manifestu politycznego i utworzenie Sił Zbrojnych KONR, jako formacji sojuszniczej armii niemieckiej. 14 listopada w okupowanej Pradze został przez generała podpisa-

ny i przedstawiony Manifest KONR. Dopiero pod koniec stycznia 1945 r. został on przez Niemców mianowany głównodowodzącym Sił Zbrojnych KONR, w skład których ostatecznie weszły jedynie trzy dywizje piechoty. Utworzono je z licznych rosyjskich batalionów walczących do tej pory u boku Niemców. W maju 1945 r. stacjonujący w Pradze własowcy przeszli na stronę powstańców czeskich i ułatwili im przejęcie miasta. Własow poddał się Amerykanom, a ci przekazali go Sowietom. Odbył się sąd. Wyrok mógł być tylko jeden – kara śmierci.

Jesienią 1941 r. na obszarze obwodu orłowskiego (ZSRR) doszło do powołania kolaboracyjnego organizmu administracyjnego pod nazwą Republika Łokocka. Do obrony przed partyzantką sformowano milicję. Zwalczała partyzantów, patrolowała drogi, lasy, ochraniała chłopów pracujących na polach. Składała się ona z miejscowych i napływowych cywilów, byłych żołnierzy Armii Czerwonej, a z czasem też zbiegłych partyzantów. Jej dowódcą został Bronisław Kamiński. Osiągnęła liczebność prawie 10 tys. ludzi. Nadano jej nazwę Rosyjska Wyzwoleńcza Armia Ludowa (RONA), potocznie zwana Brygadą Kamińskiego. W 1943 r. brygada została przesunięta na Białoruś. Tam skutecznie zwalczała działalność radzieckiej partyzantki. W 1944 r., w miarę cofania się armii nie-

mieckiej, znalazła się na Grodzieńszczyźnie, gdzie walczyła m.in. z oddziałami AK. Formację przekształcono w Brygadę Szturmową SS „Kamiński”, a później w 1 Rosyjską Dywizję Grenadierów SS, a Kamiński otrzymał rangę SS-Brigadeführera. W 1944 r. brygada brała udział m.in. w tłumieniu powstania warszawskiego, gdzie popełniła liczne zbrodnie wojenne. Kamiński został w czasie powstania rozstrzelany przez Niemców za niesubordynację, unikanie walki, grabieże.

Istniała też Rosyjska Narodowa Armia Ludowa (RNAL). Powstała na początku 1942 r. Inicjatorami jej utworzenia byli „biali” rosyjscy emigranci. Niemcy planowali wykorzystać ją jako bazę dla tworzenia oddziałów rozpoznawczo-dywersyjnych mających działać na tyłach Armii Czerwonej, a także angażować do akcji antypartyzanckich. Kolidowało to z „polityką” dowództwa RNAL, starającego się raczej nie atakować partyzantów, których w większości oceniano jako „mężczyzn ukrywających się w lasach, aby uniknąć zamknięcia za drutem kolczastym lub pracy przymusowej”. Jednostka osiągnęła stan 8 tys. żołnierzy i walczyła zarówno na froncie, jak i uczestniczyła w pacyfikacji lasów na Białorusi. Wobec zmiany sytuacji na froncie, od 1943 r. zaczęły się dezercje, co spowodowało, że armia została przez Niemców rozwiązana.

Kozacy

Po agresji Niemiec na ZSRR Kozacy pamiętający bolszewickie represje stosowane wobec nich z okresów: wojny domowej, kolektywizacji lat trzydziestych, byli gotowi do zemsty. Latem 1942 r. oddziały Wehrmachtu wkroczyły na etniczne tereny Kozaków dońskich, kubańskich. Zaczęły samorzutnie powstawać ochotnicze oddziały samoobrony kozackiej, które Niemcy wsparli uzbrojeniem i wyposażeniem wojskowym. Żołnierze niemieccy często byli serdecznie witani przez miejscową ludność. Przedstawiciele niemieckiej administracji wojskowej i cywilnej zaczęli nawiązywać kontakty z lokalnymi kozackimi działaczami. Rozpoczęto tworzenie struktur lokalnego samorządu kozackiego, oddziałów samoobrony, wybory atamanów. Kozacy otrzymali gwarancje swobód kulturalnych, edukacyjnych i religijnych. W sierpniu 1942 r. niemieckie władze wojskowe klasyfikowały Kozaków jako ludność niesłowiańską. Opublikowano dokument, wg którego jedynie Kozacy, Turkmeni i Tatarzy krymscy mogli być traktowani na równi z żołnierzami niemieckimi.

Powstały też opracowania „naukowe” wywodzące pochodzenie Kozaków od Ostrogotów, a więc ludu pochodzenia germańskiego. Tworzenie dywizji kawalerii rozpoczęto jesienią 1942 r., a ostatecznie sformowano w połowie następnego roku w Mławie. Utworzono ją z licznych pułków, dywizjonów kozackich, mających za sobą ciężkie walki na froncie wschodnim. Na dowódcę 1 Kozackiej Dywizji Kawalerii został mianowany płk Helmuth von Pannwitz, osoba ciesząca się szacunkiem u swoich podwładnych. Odpowiednio postępując potrafił zjednywać sobie sympatię Ko-

zaków. Na przykład niedaleko punktów formowania jednostki były zakwaterowane kozackie rodziny. Jednostka została skierowana do walki z partyzantką komunistyczną w Jugosławii, ponieważ Kozacy dzięki swoim umiejętnościom walki w trudnym terenie osiągnęli sukcesy, w przeciwieństwie do Niemców. Jednocześnie dopuszczali się rabunków, pijaństwa, niszczenia domów, a nawet gwałtów. Miało to wynikać z przywileju grabieży jaki przysługiwał im od wieków.

W grudniu 1944 r. doszło też do pierwszego starcia dywizji z Armią Czerwoną. W 1945 r. z 1 Kozackiej Dywizji Kawalerii, 2 dywizji oraz kozackiej brygady piechoty, utworzono XV Kozacki Korpus Kawalerii SS. W ostatnich tygodniach wojny dywizja wraz z pozostałymi jednostkami korpusu przedarła się do Austrii. Następnie 25 tys. Kozaków skapitulowało przed Anglikami. Na skutek umów przekazano ich Sowietom, w tym ich dowódcę. Pannwitz mógł tego uniknąć, ale postanowił do końca dzielić los ze swoimi podkomendnymi. Podczas przekazywania jeńców wielu z nich popełniło samobójstwo. Jedynie niewielki Liechtenstein nie oddał przebywających na ich terenie Kozaków. Prawie wszyscy wydani Kozacy, w tym kobiety, zostali w ZSRR skazani na kary wieloletniego pobytu w łagrach, które przeżyła tylko mniejszość z nich. W 1946 r. w Moskwie odbył się pokazowy proces sądowy przywódców kozackich, w tym Pannwitza. Skazano ich na karę śmierci, którą wykonano przez powieszenie w styczniu 1947 roku.

Pozostali

Po stronie niemieckiej walczyli też Kałmucy, Białorusini. W 1942 r. powstały Legiony Wschodnie. Służyli w nich Azerowie, Gruzini, Ormianie,

Turkmeni, ludy północnego Kaukazu, nadwołżańscy Tatarzy. Z Sowietami walczył ochotniczy Legion Estoński oraz Legion Łotewski, w ramach Waffen SS. Ukraińcy sformowali Dywizję Waffen SS „Galizien”. Dowódcami wszystkich samodzielnych jednostek zostali niemieccy oficerowie. Po informacji o formowaniu dywizji, ogłoszonej w 1943 r., do punktów werbunkowych zgłosiło się około 80 tysięcy osób, z czego tylko kilkanaście tysięcy objęto przeszkoleniem. W 1944 r. oddziały dywizji walczyły z polską partyzantką na Lubelszczyźnie. Natomiast na Podolu i w Małopolsce Wsch., żołnierze ukraińscy dopuścili się zbrodni wojennych wobec mieszkającej tam ludności polskiej. Dywizja została rozbita przez Armię Czerwoną w kotle pod Brodami. Po uzupełnieniu stanu liczbowego (ok. 11 tys.) szlak bojowy dywizji wiódł przez Słowację i Jugosławię do Austrii. W kwietniu 1945 do sztabu dywizji przybył gen. Pawło Szandruk. Był on dowódcą właśnie powstałej Ukraińskiej Armii Narodowej (UNA). Miała ona skupić wszystkich żołnierzy ukraińskich walczących po stronie Niemiec. Powstała w celu uratowania jak największej liczby żołnierzy ukraińskich przed niewolą radziecką. SS „Galizien” wcielono do UNA, która ostatecznie liczyła blisko 50 tys. żołnierzy, którzy składali przysięgę na wierność Ukrainie. Wśród żołnierzy UNA znaleźli jednak schronienie również indywidualni przestępcy wojenni. Ostatecznie oddziały ukraińskie poddały się wojskom brytyjskim i amerykańskim.

PZ

ŚWIĘTYMI BĄDŹCIE

KĄCIK NIE TYLKO DLA DZIECI

O Stanisławie, który ćwiczył się w pokorze śpiewając baranim głosem
Sługa Boży Stanisław Szulmiński (1894-1941)

Urodził się i zmarł tego samego roku, co św. Maksymilian. Możesz sprawdzić. Maksymilian trafił do hitlerowskiego obozu zagłady w Oświęcimiu, a Stanisław...

Przyszedł na świat w Odesie, nad Morzem Czarnym, ale mając jedenaście lat mieszkał z rodzicami w szlacheckim dworku swego dziadka w Kamieńcu Podolskim. Miał brata Mietka i marzycielską duszę. Był zdolny, ale leniwy. Z tą wadą toczył zacięte boje, nieraz wyciskając mamie łzy z oczu. W końcu przyszło cudowne uzdrowienie. Klęczał odtąd często w katedrze, albo leżał krzyżem. Mówiono o nim: „ten święty chłopiec”.

Szybko wyrósł na przystojnego młodzieńca. Znał pięć języków, pływał wyczynowo i podobał się dziewczętom. Jednak po ukończeniu szkoły rolniczo-technicznej znalazł się w seminarium w Żytomierzu. Rozmodlony i ofiarny, mówił zawsze z rozmysłem, a koledzy żartowali, nazywając go... wolnomyślicielem. Był też Stasiem spóźnialskim, lecz spóźniał się wyłącznie we własnych sprawach, nigdy na Mszę Świętą.

Marzenie miał jedno: oddać życie za pojednanie Kościoła katolickiego i prawosławnego. Miał też swój plan, ale był to plan całkiem inny od planu Bożego. Dlatego zamiast udać się na wschód w charakterze gorliwego apostoła, udał się najpierw na studia do Lublina,

a potem, już jako kapłan i wykładowca orientalistyki, do zakonu księży pallotynów. Modlił się w nocy, pościł surowo, a Eucharystię nazywał... wynalazkiem Bożej miłości.

Chciał pracować na wschodzie nawet za cenę życia. Dlaczego? Bo widział jak wygasa tam płomień wiary, a ci, w których jeszcze się tlił, pozostawiali bez pasterza. Kolejne odmowy nie zniechęcały go. Był pewien: „Do tego mnie przeznaczył spośród tysięcy Pan Bóg”. I nie tracił czasu. Założył Apostolat Pojednania, wydał specjalny biuletyn.

Przybył do Nowogródka, kiedy wybuchła druga wojna światowa. Był gościem sióstr nazaretanek? Nie zdążył. Aresztowany przez władze radzieckie pod zarzutem szpiegostwa został skazany na pięć lat ciężkich robót i wywieziony do Uchty. Tam, w tajdze, po-

śród mokradel, gdzie sroga zima trwa dziewięć miesięcy, a pozostałe trzy to roje komarów, cierpiał w obozie nędzę i głód wraz z tysiącami innych zesłańców: Polaków i Rosjan, katolików i prawosławnych. Cierpiał i czuł, że oto... spełnia się jego marzenie o apostołstwie. Spełnia się przez męczeństwo. Nie skorzystał z możliwości wyjazdu po ogłoszeniu *amnestii** dla polskich zesłańców. Pozostał, by dawać nadzieję tym, dla których nie było już żadnych nadziei.

***

Ćwiczyć się w pokorze można na różne sposoby. Stanisław postanowił ćwiczyć się w śpiewie, uważając to za ćwiczenie w pokorze, gdyż nie miał słuchu muzycznego. Śpiewał zapamiętałe, utrzymując się wyłącznie w jednej tonacji i, jak widać, była to metoda skuteczna. Wyleczony z lenistwa, zapisał: „Raczej umrzeć niż nie uczyć się lub źle się uczyć. Wyobrazić sobie, że tysiące ludzi czeka na moją naukę”. A ty – czy wyobrażasz to sobie? Bo nie jesteś chyba członkiem Klubu Świętego Leniuchowania?

* amnestia – darowanie kary, ulaskawienie.

Opowiadanie pochodzi z książki Ewy Skarżyńskiej i Pawła Kołodziejskiego „O polskich świętych dzieciom”

Ostatnia fotografia ks. Szulmińskiego wykonana w areszcie w Nowogródku (1939 r.)

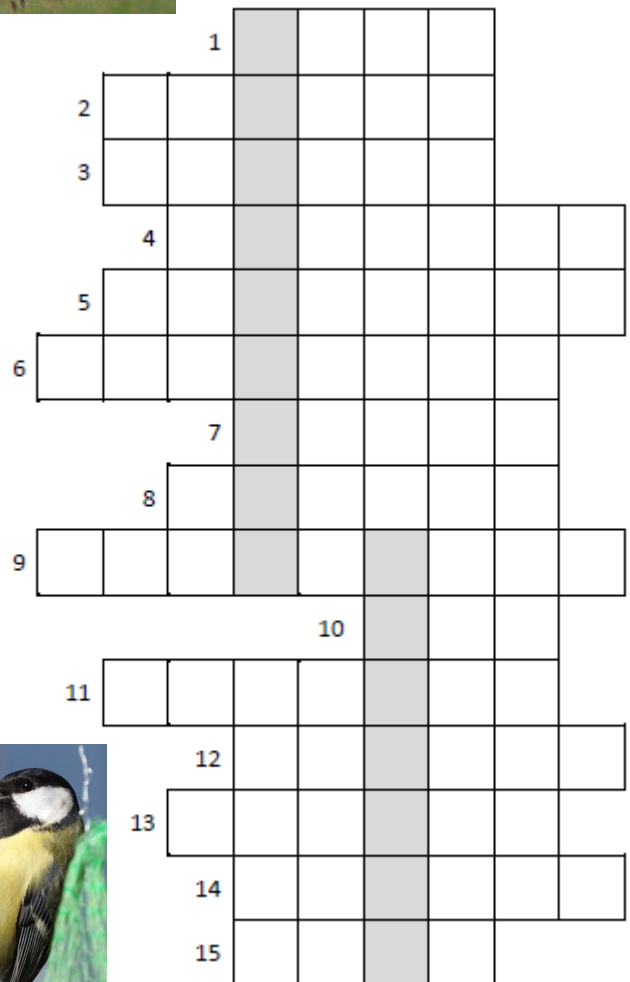
ZADANIE MARCOWE

W marcowej krzyżówce są do odgadnięcia nazwy ptaków występujących w Polsce. Znaćcie ich wiele? Powodzenia!

opr. Elżbieta Hoffmann-Guzik

1. występuje nad morzem, nazywana jest śmieszka
2. śpiewa pięknie w maju
3. mały ptak śpiewający o rudych piórkach na podgardlu
4. mały ptaszek, występuje w odmianach żółta i siwa
5. lekarz drzew
6. duży ptak w rodziny kurowatych
7. pospolity ptak o ciemnym upierzeniu
8. najbardziej znana jako Dziwaczka
9. „Święta Agnieszka wypuszcza ... z mieszka”
10. udomowiony ptak wodny
11. mały ptaszek, często spotykany w karmnikach
12. „Lepszy ... w garści, niż gołąb na dachu”
13. ptak o nazwie jak dawna łódź kozacka
14. duży ptak z długimi czerwonymi nogami
15. o czymś rzadko występującym mówi się „biały ...”

Rozwiązanie zadania – hasło – należy napisać na kuponie i do 15 marca wrzucić do skrzynki. Skrzynka na rozwiązanie będzie wystawiona na stoliku po Mszy Świętej na godzinę 11⁰⁰ a w innym terminie w zakrystii. Można także wysłać rozwiązanie na adres redakcji: [gazetka-dla-wszystkich\(at\)wp.pl](mailto:gazetka-dla-wszystkich(at)wp.pl) umieszczając w temacie *Zadanie marcowe* (termin: piątek, 15 marca).

Losowanie nagród w niedzielę 17 marca, po Mszy Świętej na godzinę 11⁰⁰.

KUPON – Zadanie marcowe

.....
imię i nazwisko dziecka, wiek

.....
hasło

I N T E N C J E M S Z A L N E

1 marca, piątek – Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”

9⁰⁰ + Krystyna Paździor – 30 gregorianka (zakończenie)

18⁰⁰ W intencji Róż Żywego Różańca

2 marca, sobota

9⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 1 gregorianka

18⁰⁰ O zdrowie dla Ewy

3 marca, 3 niedziela Wielkiego Postu

8⁰⁰ + Grzegorz Kieblesz – 7 rocznica śmierci

9⁰⁰ ++ Janina, Leon Pukała; + Ryszard Długosz

10⁰⁰ **Msza święta zbiorowa**

11⁰⁰ + Kazimierz Cały; ++ Roman, Kazimiera Paździor; ++ Stefania, Józef (m) Chrobak; ++ z tych rodzin

12⁰⁰ W intencji Parafian

19⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 2 gregorianka

20⁰⁰ + Wiesława (f) Drelichowska – 1 rocznica śmierci

4 marca, poniedziałek – święto św. Kazimierza, królewicza

9⁰⁰ O znalezienie dobrej pracy

18⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 3 gregorianka

5 marca, wtorek

9⁰⁰ + Bartłomiej – 6 rocznica śmierci

18⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 4 gregorianka

6 marca, środa

9⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 5 gregorianka

18⁰⁰ Nowenna do NMP Nieustającej Pomocy

7 marca, czwartek – wspomnienie świętych męczennic Perpetuy i Felicyty

9⁰⁰ + Antoni Zuber

18⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 6 gregorianka

8 marca, piątek – wspomnienie św. Jan Bożego, zakonnika – Dzień Kobiet

9⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 7 gregorianka

18⁰⁰ W intencji wszystkich Kobiet

9 marca, sobota – wspomnienie św. Franciszki Rzymianki, zakonnicy

9⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 8 gregorianka

18⁰⁰ O zdrowie i Boże błogosławieństwo dla Tomasza i Rodziny

10 marca, 4 niedziela Wielkiego Postu – REKOLEKCJE

8⁰⁰ ++ Rodzice: Julia, Michał Malec; ++ z rodzin Malec i Hałaburda

9⁰⁰ + Jan – 20 rocznica śmierci; ++ Franciszka (f), Rozalia, Kazimierz Paździor; ++ Katarzyna, Kazimierz Marko; ++ z tych rodzin

10⁰⁰ **Msza święta zbiorowa**

11⁰⁰ ++ Rodzice, Teściowie, Rodzeństwo; ++ z rodzin Matemisz i Barańskich

12⁰⁰ W intencji Parafian

19⁰⁰ Za dusze w czyśćcu cierpiące

20⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 9 gregorianka

11 marca, poniedziałek – REKOLEKCJE

9⁰⁰ ++ Władysław (m), Regina, Kazimierz, Jan, Stanisława (f) Namyślak

18⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 10 gregorianka

20⁰⁰ + Zbigniew (m) Lachaut – 52 rocznica śmierci; + Krystyna

12 marca, wtorek – REKOLEKCJE

9⁰⁰ ++ Kazimiera, Mieczysław (m) Chowańscy

18⁰⁰ ++ Julianna, Józef (m) Błach; ++ Rodzeństwo

20⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 11 gregorianka

13 marca, środa – REKOLEKCJE

9⁰⁰ + Czesława (f) Kaśków

18⁰⁰

20⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 12 gregorianka

14 marca, czwartek

9⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 13 gregorianka

18⁰⁰ + Stanisław (m) Hreczuch

15 marca, piątek

9⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 14 gregorianka

18⁰⁰ + Tadeusz Świętochowski; ++ Zofia, Roman Mączka; ++ Władysława (f), Jan Świętochowscy

16 marca, sobota

9⁰⁰ + Józef (m) Kuberka

18⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 15 gregorianka

Nabożeństwo Wynagradzające
Pierwszych Sobót Miesiąca
2 marca, o godz. 8⁰⁰

Nabożeństwo
ku czci św. Wawrzyńca
10 marca

17 marca, 5 niedziela Wielkiego Postu

8⁰⁰ ++ Józefa (f), Jan Szczepaniak

9⁰⁰ + Bronisław (m) Jankowski – 18 rocznica śmierci; ++ Leon, Zofia Jankowscy

10⁰⁰ **Msza święta zbiorowa**

11⁰⁰ W intencji Frania w 6. rocznicę urodzin z prośbą o błogosławieństwo i opiekę nad nim, jego rodzeństwem i rodzicami

12⁰⁰ W intencji Parafian

19⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 16 gregorianka

20⁰⁰ ++ Rodzice: Aniela, Stanisław (m) Matuszek; + brat Tadeusz Matuszek

18 marca, poniedziałek

9⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 17 gregorianka

18⁰⁰ + Mirosława (f) Ryndycz – 9 rocznica śmierci

19 marca, wtorek – uroczystość św. Józefa, Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny

9⁰⁰ + Józef (m) Błach

18⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 18 gregorianka

20 marca, środa

9⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 19 gregorianka

18⁰⁰ Nowenna do NMP Nieustającej Pomocy

21 marca, czwartek

9⁰⁰ ++ Rodzice z rodzin Błaszczyk i Rosiak; ++ z rodziny

18⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 20 gregorianka

22 marca, piątek

9⁰⁰ O zdrowie i Boże błogosławieństwo dla Agnieszki w 14 rocznicę urodzin

9⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 21 gregorianka

23 marca, sobota – wspomnienie św. Turybiusza z Mongrovejo, biskupa

9⁰⁰ ++ Helena, Franciszek Jamróz; ++ Stanisława (f), Zofia, Genowefa, Daniel, Andrzej; + Mirosław (m) Pieszko

18⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 22 gregorianka

24 marca, Niedziela Palmowa, czyli Męki Pańskiej

8⁰⁰ W intencji duchowego i moralnego odrodzenia Polski

9⁰⁰ ++ Rodzice: Kazimiera Bednarek, Czesław (m) Broda; ++ z rodziny Brodów: Jakub, Rozalia, Maria, Władysław (m); ++ Emilia, Antoni Stanisławscy

10⁰⁰ **Msza święta zbiorowa**

11⁰⁰ ++ Siergiej, Bronisława (f), Zdzisław (m) Iwaszczonek

12⁰⁰ W intencji Parafian

19⁰⁰ ++ Władysława (f), Wojciech Ziembiccy; + Elżbieta Hoffmann; + Janusz Pawliński

20⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 23 gregorianka

25 marca, Wielki Poniedziałek – Ogólnopolski Dzień Trzeźwości

9⁰⁰

18⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 24 gregorianka

26 marca, Wielki Wtorek – Dzień Modlitw za Więźniów

9⁰⁰ + Elżbieta Pawlak

18⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 25 gregorianka

27 marca, Wielka Środa

9⁰⁰ W intencji Członków Nieustającego Różańca

9⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 26 gregorianka

18⁰⁰ Nowenna do NMP Nieustającej Pomocy

28 marca, WIELKI CZWARTEK

16⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 27 gregorianka

19⁰⁰ W intencji Kapłanów

29 marca, WIELKI PIĄTEK

16⁰⁰ **Liturgia Wielkiego Piątku dla dzieci**

18⁰⁰ **Liturgia Wielkiego Piątku**

30 marca, WIELKA SOBOTA

16⁰⁰ **Liturgia Wigilii Paschalnej dla dzieci**

19⁰⁰ W intencji Parafian

31 marca, niedziela Zmartwychwstania Pańskiego

6⁰⁰ W intencji Parafian

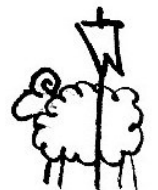
9⁰⁰ + Roman Paździor – 40 rocznica śmierci

10⁰⁰ **Msza święta zbiorowa**

11⁰⁰ + Władysława (f) Hreczuch – 3 rocznica śmierci

12⁰⁰ ++ Jan, Kazimiera, Jarosław, Tomek, Bogdan Kamińscy

19⁰⁰ + Helena Gorczyńska – 28 gregorianka

**Intencja
Apostolstwa Modlitwy
i Żywego Różańca
w marcu**

*Za współczesnych
męczenników*

Módlmy się za tych, którzy w różnych częściach świata narażają swoje życie z powodu Ewangelii, aby rozpalali Kościół swoją odwagą i misyjnym entuzjazmem.

Kancelaria parafialna
czynna w poniedziałki 16⁰⁰-17⁰⁰
oraz w soboty 9⁰⁰-10⁰⁰, w spra-
wach pilnych – po Mszy Świętej.

Gazeta parafialna do użytku
wewnętrzznego. Redaguje zespół
pod kierunkiem ks. Proboszcza.

Parafia Rzymskokatolicka
pw. św. Wawrzyńca
we Wrocławiu-Żernikach,
ul. Żernicka 249, 54-510 Wrocław

Ks. Proboszcz tel. 602-22-32-22
parafiazerniki(at)op.pl
www.zerniki.archidiecezja.wroc.pl

konto bankowe Parafii

32 1500 1793 1217 9006 0637 0000
Wpłaty z dopiskiem:
„Ofiara na Kościół”

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania
i korekty tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Kontakt z redakcją:
gazetka-dla-wszystkich(at)wp.pl

KRONIKA PARAFIALNA

W ostatnim miesiącu do wspólnoty parafialnej, przez **sakrament Chrztu świętego** zostały przyjęte dzieci:

- Tymon Jeziorek
- Rozalia Barbara Borysławska

W ostatnim
miesiącu
zmarli:

- + S. Archaniela
- + Katarzyna
Wasilewska
- + Alicja Korejwo
- + Teresa Hussak
- + Genowefa Kubiak
- + Wiktor Żuchliński
- + Bożena Arent
- + Halina Marciniak

Módlmy się
o Niebo dla Nich

INFORMACJA RADY OSIEDLA ŻERNIKI

Rada Osiedla (RO) Żerniki informuje, że Firma Dansk Teknologii Spółka z o.o., która starała się o wydanie decyzji środowiskowej na punkt produkcji substratu organicznego w rejonie ul. Szczecińskiej na Żernikach, złożyła wniosek o zawieszenie postępowania.

RO Żerniki chce uniknąć podobnych inwestycji na całym terenie wzdłuż ul. Szczecińskiej. Dlatego wspólnie z radami osiedli Kuźniki, Maślice, Leśnica oraz Pilczyce-Kozanów-Popowice Płn. wnosi o nieuwzględnieniu w powstającym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego możliwości gospodarki odpadami. Na profilu FB Rady Osiedla Żerniki znajduje się link umożliwiający podpisanie petycji do Prezydenta i Rady Miasta Wrocławia pn. „Stop śmieciowisku na ul. Szczecińskiej! Żądamy planu miejscowego bez firm śmieciowych”. RO Żerniki dziękuje za dotychczasową współpracę i prosi o dalsze wsparcie przy działaniach na rzecz Osiedla Żerniki i jego mieszkańców.

Z poważaniem
Rada Osiedla Żerniki

